

GLE DAMO

Prepričljive podobe neumnosti

Na velikem odru **SNG Nova Gorica** so v četrtek, 21. maja, premierno uprizorili *Neumnost*, besedilo sodobnega argentinskega dramatika Rafaela Spregelburda. Igro, v kateri pet igralcev odigra kar štiriindvajset vlog, je režirala Ivana Djilas.

Gre za dramatikovo četrto delo v seriji sedmih: argentinski avtor je ustvaril hepatalogijo Hieronymusa Boschja, ki ji je kot vir navdihla služila slika *Sedem smrtnih grehov* omenjenega avtorja. Spregelburd je grehe posodobil, poskušal jim je najti ustreznice v sodobnem času in načinu življenja; neumnost se je v tem primeru zelo približala pohlepu ali požrešnosti.

Dogajanje je postavljeno v lasvegaški motel. Igralni ce, igre na srečo, kopičenje in sočasno izgubljanje denarja in prevračanje vrednosti so idealen kontekst za skice, prizore ali podobe iz življenja amaterskih igralniških goljufov, preprodajalcev umetnin ter znanstvenika, ki išče skrivališče pred velikanskimi vsotami, ki mu jih založbe ponujajo za razkritje Lorenzove enačbe. Gre za enačbo za popolno obvladovanje, razkritje in načrtovanje prihodnosti. V tri povsem različne bivanjske in mentalne poti posameznih skupnosti se vpletajo še policaji (ameriški šerifi), ki jim neopažen kovček z denarjem ob nekem vlamu popolnoma razklene razum, in dve starletki iz sosednjega multiplexa.

Neumnost je sveže dramsko delo, ki se formalno in vsebinsko loteva različnih vprašanj: od pohlepa in vsakdanjem življenju, izginotja etičnih zgledov, ki naj bi jih predstavljale avtoritete, do

razpoke med znanostjo in umetnostjo, ki ju kot različna principa dojemanja sveta požira kapital in z njim trg. Ob tem se argentinski avtor s situacijami in prizori poigrava še žanrsko, pri čemer mesu teksta ne zmanjka parodije in travestije, ki se mestoma preveša v metateatralno.

Vse naštetu je predvsem izredno spretno izkoristila tudi režiserka. Lasvegaški motel na goriškem velikem odru deluje kot televizijski citat, kar močno podpirata odlična scenografija (delo **Ajde Vogelnik**) in kostumografija **Maje Mirković**. Idejo, da je gledališka iluzija obstojna le toliko, kolikor je mehanizem njenega delovanja skrit, postopoma razdira menjavanje scenskih elementov, rekvizitov in ko-

stumov na odru kar med igro.

Vso to karavano neumnosti pa vztrajno, v neustavljivem tempu poganjajo naprej igralci: **Marjuta Slamič, Ana Facchini, Miha Nemec, Andrej Zalesjak in Kristijan Guček**. Slednji se v menjavanju vlog najbolj očitno levi: iz gibalno in govorno stiliziranega igralniškega goljufa Ralpa, prek nonšalantnega prekupčevalca z umetninami in znova drugače stiliziranega policista Davisa do govorno prepričljivo latinskoameriško izmaličenega Lina Vennuttija. Gučkov nastop v *Neumnosti* je nesporna igralska bravura. Ob njem pa vrtnec podob, situacij in prizorov scela enakovredno soustvarjajo še ostali člani goriškega igralskega ansambla, v stalnih pregibih in premenah iz vloge v vlogo in iz kostuma v kostum: Miha Nemec od policijskega varuha tradicionalnih vrednot (Zielinsky), prek dezorien-

tiranega Martina do paranoidnega znanstvenika Finnega na, Marjuta Slamič od nadležne in dokaj butaste Jane prek ekscesne Berte do prefinjene dilerke z umetninami, Ana Facchini od prostaške Maggie prek neutilizirane Susan in koketne novinarke Veronice Aldgate do prepričljivo vzvišene umetnostne zgodovinarke Flo Cohen. Uigrani igralski zbor dopolnjuje še Andrej Zalesjak, ki poleg dveh preostalih vlog upodobi še bogatega, a nesrečnega Bancrofta, pohlevnega policista Wilcoxa in zadolženega Finneganovega sina Brada.

In konec? Kaj ponujajo nered, neumnost, omejene možnosti, odsotnost želje po vednosti? Ali smer razvoja sveta določa naključje? Ali je fizična sposobnost obračanja kaset? Ali oboje? O vsem tem torej tokrat na velikem odru SNG Nova Gorica. Živo, prepričljivo, barvito in izjemno duhovito.

ANJA BAJDA

Neumnosti vztrajno, v neustavljivem tempu poganjajo naprej igralci.